

Vígdur teim SJÓLÆTNU

1. november — allahalganadagur — er vígdur okkara sjómønnum, sum í bardagatíðini miklu 1939-45 sigldu í fiskivinnu og aðrir sigling og fullu fyrri land og fólk. Hesin dagur má sigast at vera ein vælþóskandi og sermerktur dagur til at minnst okkara farnu sjógarpar, sum so trúgvir sigldu um tey brúsandi og minuløgdu hæv, eins og himmalin eisini hevði hug at goysa eldkúlur yvir teir, og fingur teir sum trúgvir víkingasynir til lön — grøvina undir tí bláu bylgju.

Allahalgana minnir okkum ikki bert á okkara deyðu. Hon minnir okkum eisini um so mangt annað, sum t.d. sýnið av tí stóra, hvíta

flokki, sum Jóhannes doyparin sá framman fyrri lambið íklætt hvít klæðir, við pálmagreinum í hondum og eisini við frískum tárúm á kinnum frá teirri stóru trongd. Nú eru 12 ár liðin síðan bardagaárini og alla tíðina hevur verið siglt — ikki varð lagt upp, tí neyðugt hevur verið at sigla. Og nakrir eru teir, ið hava funnið sær grøv undir tí bláu bylgju síðani tá, og kemur tað framvegis at henda, so leingi tað finnist ein siglandi fjøl her á landi.

Slættasti sjógvur og brattastu bylgjur, byrður og andrður skifta um hæv, silvetnisloyn eftir ódnarstorm fylgir — so er hon ferð vár úr vøggju í grøv.

Deyðin hyggur ikki at tonnnum. Tað hava vit prógv fyrri í so mongum forum, og ikki minst júst

í hesi tíð, tá ið hugsað verður um teir mongu ungu sjógarpar, sum vóru við trolaranum »Stella Argus«, og sum nú so glaðir í huga høvdu sett kós fyrri at vinna upp land og siggja Føroyar, føðioygjar sínar aftur.

Men hetta mál skuldu teir ikki náa, tí hann, sum øllum valdar, hevur longu tá ein verður borin í heim, sett eitt mark fyrri, hvar ein skal fáa hvíld — undir grønu torvu ella undir bláu bylgju. Men vitu-ligt er tað, at svárást kennist sorgin hjá teim, ið avvara, tá tað verður í vátari grøv. Ein sjómaður søkir ongatið sjógvinn bert til sítt egna besta, men fyrri alla okkara tjóð, og drýpur tí fólkíð alt sam-alt høvur í eyðmjúkt og takkleri í tí stóru sorg, sum hendi í farna mánað.

Gud! bjarga tó fólkum um firðir og hæv, har mangir av okkara funnu sær grøv; til havs hevur farið so fagur ein skari, hann hvílist har úti, men vaknar ein dag og syngur frá sjónum hitt himm-alska lag.

D. J. Sørensen.

Skodsborg-baðið

Skodsborg-baðið hevur opið hes-ar tíðir:

Mánadag til hósdag . . . kl. 9—18
Fríggjadag kl. 9—14
Leygardag kl. 18—21
Sunnudag kl. 9—14

Finsk baðstova.

Kar- og ljósbað.

Tlf. 2131.

TIL GAMANS og álvara

Stórsti veikleikin hjá fíggindum sosialismunnar er, at teir støðugt mugu ásauna teirra egnu ringu samvitsku.

Í seinasta blað nevndu vit, at meira enn 100 ár vóru farn, síðan fyrsta blað kom út í Grønlandi. Stutta tíð seinri kom hin fyrsta mállæran. Ein prestur hevði skrivað hana, men maðurin, ið læt hana prenta og geva út, sigur soleiðis í fororðinum:

„Tað hevur tikið langa tíð at prenta hesa bók. Tað er ikki mín skuld, men skrivarans. Stavseting var burtur úr vón og víti. Nýtslan av komma-teknum var ring, men serstakliga hevði hann heilt misskilt semikolon. Tí havi eg verið noyddur til at rætta bókina; lutvis umskrivað hana, og eg vóni nú, at henda litla bók verður lesarunum til gleði og gagns.“

★

Hann hevði ikki meira at týða fyrri hana, enn ein tómur brunnur fyrri eini kamel.

Síðan norska arbeidarastjórnin tók við ræðinum, hevur tað stóðugt gingið framá hjá tí arbeiðandi fólkinum í Noreg. Í lotuni fara fram samráðingar um at skipa eina serliga trygging (pensjónsskipan) fyrri norskar fiskimenn, ið framm-anundan hava nógv betur arbeiðs-, lønar- og livilíkindi enn teir føroysku fiski-menninir.

Her á landi er annarleiðis vordið hjá fiskimanninum. Hann hevur onga trygging móti vinnuløysi, onga sáttmála-bundna lønartrygging í mun til livi-kostnaðin, onga tíðarþóskandi sjúkra-trygging, onga haldgóða skipan, ið tryggjar honum ræðið yvir egnum veiðum, onga minstulønartýgging, ið samsvarar dritiðni, onga eftirlønartýgging, tá hann leggst upp, litlar og ongar møguleikar at onga sær eggið veiðufar, litlan og ongan tryggleika, tá tað ræður um at reka eggið far o.s.fr., o.s.fr.

Men hetta er kortini ikki annað enn náttúrliga fruktir kapitalistiska stýris-lagsins.

Hesin lítili stubbin er tikið úr privat-brævi frá manni úr eini av teim mest fjarskotnu bygdunum:

„Vit eru ikki bert fjarskotnir, men eisini burtargloymdir. Einasti stovnur, ið hevur okkum í huga, er Føroya gjaldstova. Aðrir tykja seg leggja veltin í, um vit liva ella doyggja. Ikki eitt oyra til vegir, ikki eitt oyra til lendar — og tá vit nú endaliga hava fingið eggið útvarp, verður okkara lutur í hesum lítlið annað enn hitt vanliga — at gjalda. So skjótt sum vetrarmyrkið sýgur seg yvir landið, kóðnar útvarpsroddin úr Havn í buldri, braki og óðum óljóði. — Men sum altíð: Vit gjalda fullan prís fyrri lítlið og lætt.“

— KRING KNØTTIN —

Hús Sameindu Tjóða í New York tyk-ist longu vera ov lítið, hóast tað er 175 m høg og í 39 hæddum. Tá aðalfundur ST's kom saman til fundar í nýggju hólunum í 1952, vóru limalondini 60 í tali. Nú eru tey 82. Hesi óking roknaðu menn ikki við; ið hvussu er ikki so snarliga. Viðkanir hava tí longu verið neyðugar. Upprunaliga var rúm fyrri 350 fólkom í matarhøllini. Í fjór mátti hon viðkast og tekur nú 690 fólk, men ov trongt er, tí 1.500 fólk ganga dagliga til kost har. Í hesum mæta glashúsi arbeiða ikki minni enn 12.000 fólk. Aftrat hesi mannagjøgvi, ið hevur fast tilhald í húsinum, koma hagar ikki minni enn 1 milj. ferðafólk árliga at forvitnast — og øll fáa tey hvønn krók-in at siggja.

★

Amerikansk blað sigur um víking-arnar:

„Norsku víkingarnir, ið tóku stóran part av Bretlandi, vildu neyvan verið farnir úr heimlandinum, um síldin ikki týmdi úr norska landgrunninum. Síldin var hovudsodi teirra, og tað var, meðan teir vóru á síldaveiðu, at teir tóku Bretland og raktu við Amerika.“

5 spurningar

1. Hvussu nógv skegg rakar maður, ið rakar sær dagliga, burtur hvørja ferð?
2. Hvar er bjartasta stjórnan á himl-inum?

3. Hvor segði: „Í Føroyum skulu føy-oyingar ráða og ikki danskir sosial-istar.“?
4. Hvussu langt er upp til mánan?
5. Hvussu nógvir læknar vóru í Føy-oyum í 1950?

- a) um tú, ið roykir umleið 20 sigarettir dagliga, nú legði av, og í staðin setti peningin í sparikassan, vildi tú um 25 ár átt umleið 55.000 kr. innistandandi.
- a) ítalskur visindamaður hevur funnið eitt nýtt evni móti smákyttum. Tað er tiggju ferðir sterkari enn DDT.
- a) stórt læknatrot er í Svøríki, hóast millum 800 og 900 útlendskir lækn-ar eru teim svensku til hjálpar.
- a) tað tekur eini bi 65 ár at gera 1/2 kg av hunangi, men so leingi livir hon ikki.
- a) eitt nylonot er helvtina sterkari enn ein stálwirur, sum hevur somu tjúkd.
- a) í lotuni er LINDA mest vanligu gentunavn í USA.
- a) í heiminum eru 1.500 sløg av súg-djórnum.
- a) hvalir aldri drekka sjógv.

TAD ER VERUNLEIKI

- a) ikki kom gongd á, og eingin ellis-mentulóg kom í gildi her á landi, fyrr eun javnaðarmenninir komu á ting.
- a) fólkaflokksmenn av øllum alvi undir krígunum royndu at bílla fólk inn, at peningurin fór einki virði at hava aftan á kríggsslok. Hetta hevur seinri verið mongum manni at bana.
- a) íslendingar mugu arbeiða 1 1/2 tíma fyrri 1 kg av lambskjøti — føy-oyingar 2 tímar.

BARNAMATUR

Rætt í seinasta blað: 1. Nei — 2. 1.399 kv. km. — 3. Eunniberg — 4. Magnus Heinason — 5. 999.

Skrivið tykkum upp á eitt pappír:

10 l — tiggju litur. — Nú skulu tit við at skriva eina — bara eina beina striku — broyta hetta, soleiðis at har — istað-in fyrri 10 l — kemur at standa 1 1/2 pegil.

Tað er sera lætt — bara tit fara eitt sindur snildisliga avstað.

Svar uppá 5 spurningar: 1. Umleið 6 m — 2. Sirius — 3. Poul Nielsen — 4. 384.400 km — 5. 2.

Undir bardagaárunum vóru orðini: FULLVELDI, KVETTING og LOYSING at finna nærum í aðruhvørjari reglu í Dagblaðnum. Fyri 7 árum síðan varð Dagblaðið kemiskt reinsað fyrri hesi yndisorðini frá teirri fólkaflokksku os-ingariðini. Fólkaflokksmenninir kunnu »dresserast« til alt.

★

Úr danmarkarbrævi:
— Danmark er eitt frálíkt land — her nýtist ein ikki at drekka hárvatn. —

★

Einki arbeiði er ógjorligt fyrri tann, ið ikki skal gera tað sjálvur.

MILLUM UNGFÓLK

Per við læran: Kæn eg sleppa til hús? Eg fái ein beiggja í dag.

Læran: Hvussu veitst tú tað?
Per: Jú nú hevur mamma ligið 3 ferðir í seingini, og hvørja ferð havi eg fingið eina systir. Men í dag liggur pápi í seingini.

★

Ein gamal maður var komin á sjúkra-húsið. Tá hann fyrstu ferð skuldi fara til songar, kemur ein sjúkrasystir og spyr: „Hava tygum pyjamas?“
„Nei, læknin heldur tað vera blind-tarmin.“

★

— Mamma, í dag smakkaði medisinið ikki so illa.
— Tað var frálíkt. Tú tókst væl skeið-ina fulla?

— Nei, eg fann onga skeið. So eg tók tað við einum gaffli istaðin.

★

— Í nátt hevði eg ein ræðuligan drey. Eg droymdi, at eg var havnaður á eini óbygdari oyggj, einsamallur sam-an við tveimum ungum gentum.

— Tað mátti verið ein heilgur drey-mur fyrri ein konufólkarev sum teg.

— Nei, eg droymdi, at eisini eg var ein genta.